

Dữ liệu tiết kiệm, chống lãng phí sẽ được quản trị như thế nào?

05:55 08/09/2026

Không chỉ hình thành một hệ thống lưu trữ thông tin, Cơ sở dữ liệu quốc gia về tiết kiệm, chống lãng phí được Bộ Tài chính định hướng trở thành công cụ quản trị với yêu cầu cao về tính chính xác, khả năng liên thông và trách nhiệm của từng cơ quan cung cấp dữ liệu.

Từ nhập liệu sang quản trị dữ liệu

Bộ Tài chính đang xây dựng dự thảo Thông tư ban hành Quy chế quản lý, vận hành, khai thác, sử dụng Cơ sở dữ liệu quốc gia về tiết kiệm, chống lãng phí. Điểm đáng chú ý của dự thảo là đặt dữ liệu vào một quy trình quản lý chặt chẽ, từ khâu cung cấp, kiểm tra, phê duyệt đến khai thác và giám sát.

Cách tiếp cận này nhằm hạn chế tình trạng mỗi cơ quan quản lý thông tin theo một cách khác nhau, đồng thời tạo cơ sở để dữ liệu được chia sẻ và sử dụng thống nhất trên phạm vi toàn quốc. Đối tượng áp dụng gồm tổ chức chính trị, cơ quan nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, đơn vị sự nghiệp công lập, doanh nghiệp nhà nước cùng các tổ chức, cá nhân có liên quan.

Cơ sở dữ liệu quốc gia về tiết kiệm, chống lãng phí được định hướng trở thành công cụ hỗ trợ quản lý và giám sát. Ảnh AI

Theo dự thảo, cơ sở dữ liệu được xây dựng với trang thông tin công khai, phần mềm nghiệp vụ và ứng dụng trên thiết bị di động. Tuy nhiên, giá trị của hệ thống không chỉ nằm ở khả năng lưu trữ hay tra cứu, mà ở chất lượng của dữ liệu đầu vào.

Các thông tin dự kiến được cập nhật gồm chiến lược quốc gia về phòng, chống lãng phí, kế hoạch tổ chức thực hiện, chương trình tiết kiệm, chống lãng phí, báo cáo kết quả và những dữ liệu khác phục vụ yêu cầu quản lý nhà nước.

Đáng chú ý, dự thảo đưa ra nguyên tắc không yêu cầu cung cấp lại những dữ liệu đã được kết nối, chia sẻ hợp pháp. Với thông tin đã tồn tại trong các cơ sở dữ liệu quốc gia hoặc cơ sở dữ liệu chuyên ngành và có khả năng kết nối, hệ thống sẽ ưu tiên cập nhật tự động. Điều này giúp giảm nhập liệu thủ công, đồng thời hạn chế nguy cơ phát sinh sai khác giữa nhiều nguồn dữ liệu.

Mỗi dữ liệu phải có trách nhiệm và dấu vết

Một trong những yêu cầu quan trọng của hệ thống là xác định rõ nguồn dữ liệu và trách nhiệm của cơ quan cung cấp. Thông tin trước khi được khai thác phải được kiểm tra, đối chiếu với hồ sơ, tài liệu và báo cáo thực tế. Nếu đáp ứng yêu cầu, người có thẩm quyền phê duyệt dữ liệu bằng chữ ký số.

Quy trình này tạo thêm một lớp kiểm soát đối với thông tin được đưa vào hệ thống. Trong trường hợp phát hiện dữ liệu sai lệch so với hồ sơ có giá trị pháp

lý, đơn vị cung cấp phải đối soát và đính chính trong vòng 3 ngày làm việc kể từ khi phát hiện hoặc nhận được yêu cầu.

Cùng với kiểm soát nội dung, dự thảo cũng đặt trọng tâm vào khả năng bảo đảm an toàn và truy vết dữ liệu. Hệ thống dự kiến sao lưu phần dữ liệu thay đổi hằng ngày, sao lưu toàn bộ hằng tuần và thực hiện sao lưu dữ liệu hằng tháng. Các bản sao lưu được lưu trữ tập trung, tách biệt với hệ thống chính để tăng khả năng phục hồi khi xảy ra sự cố.

Hoạt động của người sử dụng cũng được ghi nhận trên hệ thống. Thông tin về địa chỉ IP, thời gian truy cập, phiên làm việc, hoạt động đăng nhập quản trị, lỗi phát sinh và thay đổi cấu hình được lưu vết nhằm phục vụ công tác giám sát an toàn thông tin.

Người sử dụng không được tự ý sao chép, tải xuống, sửa đổi hoặc chia sẻ dữ liệu ngoài phạm vi nhiệm vụ và quyền hạn được giao. Đây là yêu cầu quan trọng khi cơ sở dữ liệu chứa lượng lớn thông tin phục vụ quản lý nhà nước và giám sát công tác tiết kiệm, chống lãng phí.

Theo dự thảo, Bộ Tài chính là cơ quan chủ quản hệ thống; Cục Công nghệ thông tin và Chuyển đổi số chịu trách nhiệm quản lý, vận hành và bảo đảm hệ thống hoạt động ổn định, liên tục, an toàn. Vụ Pháp chế là đầu mối về dữ liệu, thực hiện đôn đốc, giám sát, tổng hợp và phân tích thông tin phục vụ công tác chỉ đạo, điều hành.

Nếu được hoàn thiện và triển khai, cơ sở dữ liệu này không chỉ giúp tập trung thông tin về tiết kiệm, chống lãng phí mà còn tạo ra cơ chế để dữ liệu có thể được kiểm chứng, cập nhật và truy xuất rõ ràng. Khi mỗi thông tin đều gắn với nguồn cung cấp, người phê duyệt và lịch sử thay đổi, dữ liệu sẽ có thêm giá trị trong giám sát và đánh giá hiệu quả quản lý nhà nước.

Minh Thành (t/h)